

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/36/2018
Identifikačné číslo spisu: 4017200108
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4017200108.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej v právnej veci sťažovateľky (predtým žalobkyne): Ľ. G., bytom O. XX, E. Y., zastúpená advokátskou kanceláriou: JUDr. Jakub Mandelík s. r. o., so sídlom Heydukova 12, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí žalovaného číslo: 52452-5/2016-BA a číslo: 52455-4/2016-BA zo dňa 28. 11. 2016, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/18/2017-65 zo dňa 29. mája 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/18/2017-65 zo dňa 29. mája 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 23Sa/18/2017-65 zo dňa 29. mája 2017 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 52452-5/2016-BA a č. 52455-4/2016-BA zo dňa 28. 11. 2016.
2. Rozhodnutím č. 52455-4/2016-BA zo dňa 28. 11. 2016 bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 07. 07. 2016 vo veci priznania nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 10. 03. 2015 v sume 2.296,- eur a rozhodnutím č. 52452-5/2016-BA zo dňa 28. 11. 2016 bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 07. 07. 2016 vo veci priznania nároku na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 10. 03. 2015 v sume 2.385,- eur.
3. V odôvodnení svojho rozsudku správny súd uviedol, že dňa 19. 05. 2016 podala žalobkyňa prvostupňovému orgánu verejnej správy žiadosť o priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 10. 03. 2015. Ako vyplýva z oznámenia poistnej udalosti, poškodená - žalobkyňa, išla po komunikácii pri sklade FIFO. Oproti komunikácii pre motorové vozíky išiel vysokozdvížny vozík, žalobkyňa zastala, začala odbočovať doľava, pričom na riadení vysokozdvížneho vozíka nastala závada. Vysokozdvížny vozík neodbočil presne a pravá strana palety na

vozíku udrela poškodenú do nôh, následkom čoho spadla na zem. Práceschopnosť žalobkyne na následky pracovného úrazu trvala od 10. 03. 2015 do 30. 06. 2016. Liečenie žalobkyne na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ustálené dňa 31. 03. 2016.

4. Posudkový lekár v zmysle § 153 ods. 4 písm. c/ zákona vykonal kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Kontrolou bodov hodnotenia pracovného úrazu posudkový lekár zistil, že posudok o sťaženie spoločenského uplatnenia, vypracovaný posudzujúcim lekárom s celkovým počtom 1860 bodov je nesprávny. Posudkový lekár po preštudovaní zdravotnej dokumentácie žalobkyne, vzťahujúcej sa k pracovnému úrazu, zdôvodnil nesprávnosť hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia posudzujúcim lekárom tak, že:

- položka 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach s počtom bodov 600 a navýšená o 50% je hodnotená nesprávne. Poškodená bola prvýkrát vyšetrená psychiatrom dňa 23. 02. 2016, stav je uzatvorený ako adaptačná porucha, nejedná sa o dlhodobú a vážnu duševnú poruchu,

- položka 304d - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažké s príznakmi koreňového dráždenia s počtom bodov 390 a navýšená o 100 % je hodnotená nesprávne. Poškodená utrpela len pomliaždenie drierkovej chrbtice, NMR vyšetrením sú popisované degeneratívne zmeny alebo bez tlaku na miechu a miešne korene, neurologické vyšetrenie z 31. 03. 2016 popisuje v objektívnom náleze len hypestézu na dolnej končatine vľavo a známky karpálneho tunela obojstranne bez jednoznačnej radikulopatie na subjektívnych ťažkostiach sa podieľa spasmus svalstva a psychogénna zložka,

- položka 325d - obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu stredne ťažkého stupňa s počtom bodov 80 je hodnotená správne,

- položka 351b - obmedzenie pohyblivosti zápästia stredného stupňa s počtom bodov 100, nie je hodnotená správne. Vo FBLR nálezoč z 22. 03. 2016 je popisovaná jemná motorika s miernym deficitom a sila stisku vľavo oslabená, v iných nálezoč nie je dokumentované obmedzenie pohyblivosti zápästia. Správne mala byť hodnotená

položka 351 a obmedzenie pohyblivosti zápästia ľahkého stupňa s počtom bodov 50.

Posudkový lekár dňa 14. 06. 2016 vyzval posudzujúceho lekára na opravu hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, tento s námietkami nesúhlasil a opravu lekárskeho posudku nevykonal. Poškodená nesúhlasila s počtom bodov určeným posudkovým lekárom.

5. Rozhodnutím žalovaného č. 52452-5/2016-BA zo dňa 28. 11. 2016 bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Nové Zámky zo dňa 07. 06. 2016, ktorým priznal žalobkyňi náhradu za bolesť v sume 2.385,- eur, určenú podľa § 5 zákona č. 437/2002 Z. z. Svoje rozhodnutie odôvodnil žalovaný tým, že zo spisovej dokumentácie a záznamu o registrovanom pracovnom úraze spísanom dňa 12. 03. 2015 a Oznámenia poisťnej udalosti zo dňa 30. 03. 2015 vyplýva, že žalobkyňi sa stal pracovný úraz dňa 10. 03. 2015 o 7:30 hodine u zamestnávateľa, CIKAUTXO SK s.r.o., so sídlom Budovateľská 6, Nové Zámky, a to tak, že pri sklade FIFO oproti komunikácii pre motorové vozíky išiel vysokozdvížny vozík, žalobkyňa zastala, začala odbočovať doľava, pričom na riadení vysokozdvížneho vozíka nastala závada. Vysokozdvížny vozík neodbočil presne a pravá strana palety na vozíku udrela poškodenú do nôh, následkom čoho spadla na zem. Práceschopnosť žalobkyne na následky pracovného úrazu trvala od 10. 03. 2015 do 30. 06. 2016. Liečenie žalobkyne na účely náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ustálené dňa 31. 03. 2016. Poškodená, bola oboznámená s kontrolou bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, s hodnotením posudzujúceho lekára zo dňa 09. 05. 2016 a s hodnotením posudkového lekára, podpísala zápisnicu z kontroly bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a žiadne ďalšie návrhy ku konaniu nepodala.

6. Správny súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu. Po preskúmaní napadnutých rozhodnutí žalovaného správny súd dospel k záveru, že nezistil ani jeden z dôvodov taxatívne uvedených v § 191 ods. 1 písm. a/ až g/, pre ktoré by napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy zrušil.

7. Krajský súd uviedol, že predmetom preskúmavacieho konania v danej veci je preskúmanie zákonnosti

rozhodnutí žalovaného o priznaní nároku žalobkyne na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 10. 03. 2015 v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 437/2001 Z. z.). V prejednávanej veci nie je sporné, že žalobkyňa utrpela dňa 10. 03. 2015 pracovný úraz u zamestnávateľa, CIKAUTXO s.r.o. Budovateľská 6, Nové Zámky tak, že išla po komunikácii pri sklade FIFO. Oproti komunikácii pre motorové vozíky išiel vysokozdvížny vozík, žalobkyňa zastala, začala odbočovať doľava, pričom na riadení vysokozdvížneho vozíka nastala závada. Vysokozdvížny vozík neodbočil presne a pravá strana palety na vozíku udrela poškodenú do nôh, následkom čoho spadla na zem. Práceschopnosť žalobkyne na následky pracovného úrazu trvala od 10. 03. 2015 do 30. 06. 2016. Liečenie žalobkyne na účely náhrady za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ustálené dňa 31. 03. 2016. Žiadosťou zo dňa 19. 05. 2016 žiadala žalobkyňa o priznanie náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku vydaného MUDr. A. O., PhD., zo dňa 09. 05. 2016, ktorý jej priznal posudok o bolestnom s celkovým počtom 180 bodov a posudok o sťažení spoločenského uplatnenia v celkovom počte 1860 bodov. Posudková lekárka pobočky po oboznámení sa so zdravotnou dokumentáciou, ako aj lekárskou správou posudzujúceho lekára vyzvala listom zo dňa 14. 06. 2016 k oprave posudku zo dňa 09. 05. 2016, ktorý však opravu nevykonal a posudkovej lekárke oznámil listom z 21. 06. 2016, že trvá na svojom pôvodnom posudku. Keďže v danom prípade posudzujúci lekár nevykonal požadované opravy posudku, bolo úlohou sociálnej poisťovne zistiť, či bol v danom prípade skutočný stav zistený v zmysle zákona dostatočne. V danom prípade, ktorý je predmetom prieskumu, posudková lekárka pobočky, ako aj posudkový lekár ústredia zistil rozpory v lekárskom posudku posudzujúceho lekára, ktorý neprimerane zvýšil počet bodov bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobkyne. S týmito rozpormi, ktoré zistili posudkoví lekári sa vo svojich kontrolných bodových hodnoteniach dostatočne vysporiadali a podrobne zdôvodnili nesúlad posudkového lekára s lekársnym posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatňovania žalobkyne, ktorý je podrobne zdôvodnený v preskúmaných rozhodnutiach a na ktoré poukázal žalovaný vo svojich písomných vyjadreniach.

8. K námietke žalobkyne, že posudkoví lekári nemajú právo meniť bodové ohodnotenie stanovené v posudku vyhotovenom posudzujúcim lekárom, krajský súd uviedol, že práve naopak, zákon o sociálnom poistení v ustanovení § 153 ods. 4 písm. c/ ukladá povinnosť posudkového lekára skontrolovať bodové ohodnotenie, či bodové hodnotenie je určené v zmysle zákona a v zmysle prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z. z. S ostatnými námietkami, ktoré uvádzala žalobkyňa v žalobe a ktoré boli aj predmetom odvolaní voči prvostupňovým rozhodnutiam sa žalovaný vysporiadal v napadnutých rozhodnutiach.

9. Správny súd dospel k záveru, že námietky žalobkyne uvedené v žalobe nie sú relevantné, a preto žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol a rozhodol o trovách konania tak, že žalovanému nepriznal ich náhradu.

10. Voči rozsudku Krajského súdu v Nitre podala žalobkyňa v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. f), g) a h) SSP.

11. V kasačnej sťažnosti uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, pretože krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so zásadnými žalobnými námietkami. V jeho odôvodnení absentuje argumentácia týkajúca sa dôvodov, pre ktoré považoval správny súd za prioritné závery posudkových lekárov žalovaného, ako aj vysvetlenie, akými úvahami sa spravoval pri rozhodnutí vo veci samej. Zároveň nereflektoval konštantnú judikatúru týkajúcu sa nutnosti kontrolného znaleckého dokazovania v sporných prípadoch, ktoré navrhla žalobkyňa. Správny súd neuviedol, prečo považoval právne názory predložené žalobkyňou za nesprávne, neaplikovateľné na predmetnú vec. Okrem judikatúry Ústavného súdu Českej republiky poukázala i na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/252/2010, judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky, týkajúcu sa problematiky nutnosti podania podrobnej odpovede na žalobné námietky a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie tak, aby toto bolo presvedčivé, s uvedením dostatočných argumentov. Sťažovateľka tiež uviedla, že absencia riadneho odôvodnenia rozsudku, ktoré nedáva odpoveď na relevantné otázky, má za následok nesprávny

procesný postup súdu, zakladajúci porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces.

12. Sťažovateľka poukázala na ustanovenie § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 461/2003 Z. z. alebo zákon o sociálnom poistení), § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 437/2004 Z. z.) a uviedla, že krajský súd nesprávne interpretoval rozhodujúce právne normy vzťahujúce sa na posudzovaný prípad, čím nedôvodne zamietol návrh vo veci samej. Žalobkyňa sa nestotožňuje s právnym posúdením veci krajským súdom, závermi posudkových lekárov žalovaného, ktoré uprednostnil pred dôkaznými prostriedkami predloženými žalobkyňou. Posudkový lekár síce môže vykonať kontrolu bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o ich správnom hodnotení v lekárskom posudku, táto kontrola však nezahŕňa právo posudkových lekárov žalovaného záväzne rozhodovať o správnosti bodového ohodnotenia v lekárskom posudku, vypracovanom v súlade s relevantnými právnymi predpismi. S týmto názorom korešponduje rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S/142/2013. V prípade pochybností posudkových lekárov žalovaného o správnom ohodnotení bol žalovaný oprávnený nariadiť znalecké dokazovanie. V tejto súvislosti poukázala aj na právne stanovisko obsiahnuté v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 7Sžo/13/2010, R 75/2012, podľa ktorého, lekárska posudková činnosť posudkových lekárov Sociálnej poisťovne podľa § 153 ods. 4 písm. c) zákona o sociálnom poistení, upravuje kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu na účely určenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch úrazového poistenia, ale z tohto kontrolného oprávnenia nemožno vyvodzovať kompetenciu posudkového lekára na úpravu (krátenie) bodového ohodnotenia stanoveného v lekárskom posudku, vydaného v súlade so zákonom č. 437/2004 Z. z. Identické stanovisko vyplýva aj z ďalších rozsudkov najvyššieho súdu, na ktoré sťažovateľka poukázala.

13. V závere kasačnej sťažnosti sťažovateľka uviedla, že nariadením znaleckého dokazovania v konaní pred žalovaným mohlo dôjsť k odstráneniu rozporov v bodovom hodnotení, pričom je neakceptovateľné, aby súd hodnotil odborné - medicínske otázky. Podľa ustálenej judikatúry môže odborné otázky v konaní zodpovedať výlučne znalec a nie konajúci sudca. Bolo povinnosťou správneho súdu, ak sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, aby svoj odklon dôkladne odôvodnil. Krajský súd v Nitre týmto porušil zároveň princíp právnej istoty, keď v totožnej veci dospel bez zmeny skutkových a právnych okolností k podstatne odlišnému záveru, na rozdiel od rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 09. 05. 2017 sp. zn. 19Sa/44/2016.

14. Na základe uvedených dôvodov žiadala sťažovateľka rozsudok krajského súdu zrušiť, vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne ho zmeniť tak, že zruší rozhodnutia žalovaného a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Žiadala priznať náhradu trov konania na krajskom súde, ako aj trov kasačného konania.

15. Žalovaný vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že v plnej miere súhlasí s právnym názorom krajského súdu. Po popise priebehu konania pred orgánom verejnej správy uviedol, že krajský súd v rozsudku na strane 14, bod 32 uviedol, že bodové ohodnotenie žalobkyne posudzujúcim lekárom bolo neúmerne nadhodnotenú, čo zakladá dôvod, prečo vzal za prioritné závery posudkových lekárov Sociálnej poisťovne na to povolaných a splnomocnených zákonom. Sociálna poisťovňa ako nositeľ verejnej moci je zodpovedná za dôsledné dodržiavanie právnych predpisov a nemôže konať v rozpore s čl. 2, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, teda nadhodnocovať alebo podhodnocovať bodové hodnotenia poškodenia zdravia fyzických osôb. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne je oprávnený skontrolovať bodové ohodnotenie poškodenia zdravia a tento kontrolný mechanizmus slúži na elimináciu chýb, či neodborných záverov posudzujúceho lekára, ale aj konaní zneužívajúcich systém sociálneho zabezpečenia a s ním súvisiace hospodárenie s verejnými finančnými prostriedkami. Jednou z možností na odstránenie zistených chýb je vrátenie lekárskeho posudku posudzujúcemu lekárovi na opravu, ako to v danom prípade vykonala posudková lekárka pobočky. V prípade, ak posudzujúci lekár nevykoná požadovanú opravu, je úlohou Sociálnej poisťovne posúdiť, či v danom prípade je skutočný stav v zmysle zákona dostatočne zistený. V takom prípade vydá rozhodnutie na základe posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, ktorý má podľa § 196 ods. 1 zákona, charakter odborného posudku,

slúžiaceho ako dôkazný prostriedok v konaní. Uvedený právny názor vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24S/93/2012-31 zo dňa 11. januára 2013, v zmysle ktorého, ak nedôjde k oprave lekárskeho posudku, je úlohou žalovanej posúdiť, či v danom prípade je skutkový stav zistený. V kladnom prípade skutkové závery právne posúdi a podľa výsledku rozhodne.

16. Podľa žalovaného, ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. stanovuje možnosť, nie povinnosť, nariadiť na odborné posúdenie zdravotného stavu poškodených znalecké dokazovanie. Zákon o sociálnom poistení vo svojom § 196 ods. 1 stanovuje, čo možno považovať za dôkaz v konaní, a to správy, listiny, odborné a znalecké posudky a iné. Pokiaľ posudkoví lekári Sociálnej poisťovne vychádzali z iných dôkazov predložených do konania ako zo znaleckého posudku (lekárska správa zo psychiatrie zo dňa 23. februára 2016, lekárska správa z neurológie zo dňa 31. marca 2016, lekársky nález z fyziatrie, z balneológie a liečebnej rehabilitácie zo dňa 22. marca 2016) nemožno tento postup považovať za prekročenie oprávnenia posudkového lekára vyplývajúceho zo zákona.

17. Čo sa týka námietky o porušení princípu právnej istoty krajským súdom, vydaním odlišného rozsudku v totožnej veci, žalovaný uviedol, že právny zástupca nijakým spôsobom nepreukázal, že v ním označenej právnej veci bol skutkový a právny stav totožný. Uvedenú námietku právneho zástupcu sťažovateľky preto považuje za irelevantnú.

18. Žalovaný na základe uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol a sťažovateľke nepriznal náhradu trov konania.

19. Sťažovateľka v reakcii na vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti opätovne poukázala na judikatúru v obdobných veciach, v zmysle ktorých Najvyšší súd Slovenskej republiky odmieta striktné príkazy na zmenu bodového hodnotenia posudkových lekárov žalovaného vystaviteľom lekárskeho posudkov, potrebou ustanoviť nezávislého a nestranného znalca na zistenie skutočného stavu veci.

20. Vo veci č. k. 19Sa/44/2016 vydal Krajský súd v Nitre dňa 09. 05. 2017 rozsudok týkajúci sa analogickej právnej veci. V predmetnom spore sa takisto jednalo o náhradu škody na zdraví spôsobenú pracovným úrazom, v ktorom Sociálna poisťovňa, v procesnom postavení žalovaného, nesúhlasila s bodovým hodnotením stanoveným ošetrojúcimi lekármi v žalobcom predložených lekárskeho posudkoch. Z tohto dôvodu rozhodla Sociálna poisťovňa na základe kontroly vykonanej posudkovými lekármi bez verifikovania skutočného stavu veci znaleckým dokazovaním. Žalobca napadol dané rozhodnutie Sociálnej poisťovne správnu žalobou, podanou na Krajskom súde v Nitre a správny súd v danej veci konštatoval, že napadnuté rozhodnutie žalovaného ako i prvostupňového správneho orgánu vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, keď napriek pochybnostiam bodového ohodnotenia nebol v správnom konaní pribratý znalec. Z uvedeného dôvodu správny súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. e) SSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného je zrejmé, že identická právna vec bola tým istým súdom posúdená diametrálne odlišne, čo je popretím princípu právnej istoty.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len "najvyšší súd") ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 S. s. p.), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 S. s. p.) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

22. Podľa § 2 ods. 1 a 2 S.s.p., v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

23. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil skutkový stav tak, ako bol popísaný v rozsudku Krajského súdu v Nitre (bod č. 7).

24. Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo, musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, v priebehu liečenia a odstraňovaní jeho následkov. Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku. Sadzby bodového ohodnotenia sú uvedené v prílohe zákona č. 437/2004 Z. z.

25. Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo, musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

26. Podľa § 7 ods. 1 až 4 a ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z., lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov. Zdravotnícke zariadenie, v ktorom sa poškodený liečil v súvislosti s poškodením na zdraví, je povinné posudzujúcemu lekárovi poskytnúť pri hodnotení bolesti alebo sťaženia spoločenského uplatnenia zdravotnú dokumentáciu 6) súvisiacu s poškodením [§ 2 ods. 3 písm. a)]. O vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený. O vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas. Ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

27. Podľa § 9 ods. 1, 3 až 8 zákona č. 437/2004 Z. z., posudzujúci lekár hodnotí bolesť podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v I. a III. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti. (3) Ak je sadzba bodového hodnotenia za bolesť ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada na rozsah a spôsob poškodenia na zdraví, jeho závažnosť a priebeh liečenia vrátane náročnosti liečenia a na vzniknuté komplikácie. Pri ľahšom alebo kratšom priebehu liečenia bolesti sa použije počet bodov pri dolnej hranici rozpätia bodov a pri ťažšom alebo dlhšom priebehu liečenia sa použije počet bodov pri hornej hranici rozpätia bodov. Pri popáleninách sa prihliada v rámci rozpätia bodov na ich umiestnenie a pôvod. Ak v ustanovených sadzbách nie je uvedená neúplná zlomenina, použije sa počet bodov za úplnú zlomeninu znížený až o jednu tretinu. Bodové hodnotenie bolesti sa zvýši až o polovicu, ak

a) vznikla infekcia rany okrem tetanu; bodové hodnotenie bolesti možno zvýšiť len v súvislosti s ranou, ktorej čas liečenia sa infekciou predĺžil,

b) poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia alebo pri liečení nastali komplikácie,

c) povaha poškodenia na zdraví si vyžiadala operačný výkon, pričom za operačný výkon sa nepovažuje injekcia, punkcia kĺbu, hrudníka a abscesu, infúzia a transfúzia; toto zvýšenie sa nevzťahuje na operačný výkon, ak je zahrnutý v sadzbe pre príslušné poškodenie na zdraví.

Pri súbehu dôvodov podľa odseku 5 možno hodnotiť bolesť najviac do výšky dvojnásobku ustanovenej sadzby. Ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny. Ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

28. Podľa § 10 ods. 1, 4 až 8 zákona č. 437/2004 Z. z., posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a

predpokladaný vývoj následkov. Bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku. Ak je sadzba bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada aj na to, do akej miery jednotlivé následky spolu súvisia alebo sú už v sebe obsiahnuté. Ak možno očakávať priaznivý vývoj vzhľadom na intenzitu alebo trvanie následkov, použije sa počet bodov pri dolnej hranici rozpätia. Ak vznikli následky v orgáne alebo končatine, ktorých funkcia sa porušila predchádzajúcimi vrodenými alebo získanými zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa len následky, ktoré vznikli v súvislosti s posudzovaným poškodením na zdraví alebo ktoré viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak nemožno stav zmien zdravotného stavu pred posudzovaným poškodením na zdraví presne zistiť, nesmie pri hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počet bodov prekročiť tri štvrtiny ustanovenej sadzby. Pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal, hodnotenie sa vykoná novým lekárskeým posudkom; v lekárskeým posudku sa z bodového hodnotenia, ktoré zodpovedá zdravotnému stavu poškodeného po zhoršení následkov, odpočíta bodové hodnotenie určené pôvodne vydaným lekárskeým posudkom. Ustanovenia § 9 ods. 7a a 8 sa vzťahujú aj na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

29. Podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, kontrola bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch spadá pod lekársku posudkovú činnosť, ktorú v zmysle § 153 ods. 5 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia. Podľa ods. 8 cit. ustanovenia, posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrojúcim lekárom a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne. Posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia môže posúdiť dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav poistenca v prítomnosti prísediaceho lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

30. V dôsledku pracovného úrazu, po ukončení liečby, bol v danom prípade dňa 09. 05. 2016 vypracovaný lekárskeý posudok, na základe ktorého posudzujúci lekár pri hodnotení bolestného na položku č. 2, podľa prílohy č. 1, časť I. a III. zákona č. 437/2004 Z. z., za diagnózu - tržná rana hlavy vrátane operačnej revízie priznal 10 bodov, za položku 104 - podvrtnutie krčnej a bedrovej chrbtice priznal 25 bodov, ktoré navýšil o 100 %, pretože pri úraze došlo k poškodeniu bedrovej i krčnej chrbtice, za položku 113a - zhmoždenie ľavého ramena ťažšieho stupňa priznal 15 bodov, za položku 147c - zlomenina dolného konca vretennej kosti s posunom fragmentov priznal 60 bodov, ktoré navýšil o 50 %, keďže po úraze došlo k rozvoju syndrómu karpálneho tunela, za položku 160e - pomliaždenie ťažšieho stupňa predkolenia pridelil 15 bodov, spolu 180 bodov.

31. Za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa položky číslo 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy priznal lekár 600 bodov, ktoré navýšil o 50 % z dôvodu, že postihnutá je v psychiatrickom sledovaní a úraz spôsobil vážne funkčné trvalé následky, ktoré zasiahli do jej psychiky. Nie je schopná vrátiť sa do predchádzajúcej práce a k pôvodnému osobnému a spoločenskému životu, bez perspektívy zlepšenia. Za položku 304d - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice o 200 %, stredne ťažké s príznakmi koreňového dráždenia, priznal 390 bodov, ktoré navýšil o 100 % z dôvodu, že pri úraze došlo k poškodeniu krčnej i bedrovej chrbtice, verifikované MRI, pretrvávajú chronické bolesti s iradiáciou bolesti do končatín a pre bolesti výrazne zhoršená mobilita a bežné denné úkony, nie je schopná sa vrátiť do predchádzajúceho zamestnania. Za položku 325d - obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu stredného stupňa, priznal 80 bodov a za položku 351b - obmedzenie pohyblivosti zápästia stredného stupňa priznal lekár 100 bodov. Spolu predstavuje bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia 1860 bodov.

32. Orgán verejnej správy prvého stupňa vykonal prostredníctvom posudkového lekára kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť. Listom zo dňa 14.06.2016 oznámil lekárovi, ktorý vystavil lekárskeý posudok o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia, že nesúhlasí

s jeho bodovým hodnotením a žiadal o vystavenie nových lekárskeho posudkov s celkovým počtom bodov 135 pre bolestné a 130 bodov pre sťaženie spoločenského uplatnenia. Lekár listom zo dňa 21. 06. 2016 oznámil pobočke Sociálnej poisťovne, že trvá na pôvodnom posudku zo dňa 09. 05. 2016. Následne posudkový lekár po kontrole v zmysle zápisnice zo dňa 28. júna 2016 znížil bodové hodnotenie za položku 2 - tržná rana hlavy vrátane operačnej revízie na 5 bodov, položku 104 - podvrtnutie krčnej a bedrovej chrbtice zmenil na položku 103c - pomliaždenie ťažšieho stupňa krajiny bedrovej chrbtice a za túto diagnózu priznal 10 bodov. Orgán verejnej správy ohodnotil celkové bolestné na 135 bodov. V prípade položky 2 bola podľa jeho názoru nesprávne stanovená horná hranica bodového rozpätia, keďže v odborných nálezoch nie je dokumentovaný ťažší alebo dlhší priebeh liečenia. K zmene pôvodnej položky 104 uviedol, že je zaradená nesprávne, keďže v chirurgickom náleze zo dňa 10. 03. 2015 je popisované pomliaždenie driekovej oblasti, čomu zodpovedá položka 103c s počtom bodov 10, pričom navýšenie o 100 % nie je opodstatnené z dôvodu, že nevznikla infekcia, poškodenie si nevyžiadalo bolestivejší spôsob liečenia a pri liečení nenastali komplikácie, stav nebol riešený operačne. Na základe vlastného ohodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť, vydal orgán verejnej správy dňa 7. júla 2016 prvostupňové rozhodnutie, ktorým priznal žalobkyni náhradu za bolesť v sume 2.385 €.

33. Obdobným spôsobom postupoval prvostupňový orgán verejnej správy pri určení náhrady za sťaženie spoločenského k uplatnenia. Po kontrole bodového ohodnotenia na základe predloženého lekárskeho posudku zo dňa 09.05.2016, v zmysle zápisnice zo dňa 28. júna 2016, nepriznal žiadnu náhradu za položku 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy, pretože poškodená bola prvýkrát vyšetrená psychiatrom 23. 02. 2016, stav je uzatvorený ako adaptačná porucha, nejedná sa o dlhodobú a vážnu duševnú poruchu. Položku 304d - poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice vyhodnotil ako neopodstatnenú, poškodená utrpela len pomliaždenie driekovej chrbtice, NMR vyšetrenie podpisuje degeneratívne zmeny bez tlaku na miechu a miešne korene, poukázal na neurologické vyšetrenie zo dňa 31. 03. 2016, ktorý podpisuje len hypostézu na DK vľavo a známky karpálneho tunela obojstranne bez jednoznačnej radikulopatie, na subjektívnych ťažkostiach sa podieľa spasmus svalstva a psychogénna zložka. Za neopodstatnenú považoval správny orgán aj položku 351b - obmedzenie pohyblivosti zápästia stredného stupňa, keď s poukazom na nález zo dňa 22. 03. 2016 uviedol: „...jemná motorika s miernym deficitom a sila stisku vľavo oslabená“, pričom v iných nálezoch nie je dokumentované obmedzenie pohyblivosti zápästia, je možné akceptovať zaradenie pod položku 351a - obmedzenie pohyblivosti zápästia ľahkého stupňa s hodnotením 50 bodov. Celkovo ohodnotil prvostupňový orgán verejnej správy sťaženie spoločenského uplatnenia 130 bodmi. Na základe takéhoto ohodnotenia vydal dňa 7. júla 2016 prvostupňové rozhodnutie, ktorým priznal žalobkyni nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 10. marca 2015 v sume 2.296 €.

34. Na základe takto zisteného skutkového stavu veci kasačný súd dospel k názoru, že právne názory krajského súdu nie sú v súlade s ustálenou a aj publikovanou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

35. Ako vyplýva z rozsudku 7Sžso/13/2010 zo dňa 12. mája 2011, publikovanom v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky: „... právo posudkových lekárov vykonávať kontrolu bodového hodnotenia bolestného alebo sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona o sociálnom poistení a v prípade zistenia nesprávnosti bodového hodnotenia lekárskeho posudku vyhotoveného ošetrojúcim alebo iným lekárom, ani právo požiadať ho o opravu jeho lekárskeho posudku s uvedením dôvodov, prečo považujú jeho posudok za nesprávny, nezbavuje žalovanú povinnosti vykonať nové znalecké dokazovanie podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 382/2004 Z. z.“. Zároveň bol v rozsudku vyjadrený názor: „ S ohľadom na uvedené, odvolací súd je toho názoru, že lekárska posudková činnosť žalovanej podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona o sociálnom poistení, zahŕňa kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu na účely sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch úrazového poistenia, ale z tohto kontrolného oprávnenia nemožno vyvodzovať kompetenciu posudkového lekára na úpravu (krátenie) bodového ohodnotenia, stanoveného v lekárskom posudku vydaného v súlade so zákonnou právnou úpravou upravujúcou odškodňovanie pracovných úrazov, ktorou je zákon č. 437/2004 Z. z.“.

36. V posudzovanom prípade lekár, ktorý vypracoval lekársky posudok zo dňa 09.05.2016 na účely bodového hodnotenia bolesti a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu, trval na svojom bodovom hodnotení, s ktorým žalovaná nesúhlasila. Napriek zotrvaníu lekára na záveroch lekárskeho posudku zo dňa 09.05.2016, posudkový lekár pobočky sociálnej poisťovne vykonal vlastné bodové ohodnotenie pracovného úrazu, znížil priznané body, príp. priradil jednotlivé poškodenia k inej položke Prílohy č. 1, časť I. až IV. zákona č. 437/2004 Z. z. a na základe tohto rozhodol o priznaní náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia.

37. Kasačný súd, zohľadniac aj právne názory vyplývajúce z judikatúry najvyššieho súdu, dospel k záveru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že posudkovým lekárom žalovanej prislúcha podľa § 153 ods. 4 písm. c/ zákona č. 437/2004 Z. z. oprávnenie meniť bodové hodnotenie určené v lekárskom posudku. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. určuje postup poskytovateľa náhrady, t. j. žalovanej v prípade, ak vzniknú pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, a to, požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu (zákon č. 382/2004 Z. z.). Žalovaná po tom, ako vyjadrila nesúhlas s bodovým hodnotením v lekárskom posudku, spôsobom určeným zákonom nepostupovala.

38. Na základe uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná a preto rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/18/2017-65 zo dňa 29. mája 2017, podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

39. Krajský súd v Nitre v ďalšom konaní rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania podľa § 467 ods. 3 SSP.

40. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.